

Klimat- och näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

Ert dnr KN2023/03652
Vårt dnr R-2023-40

Malmö den 6 november 2023

REMISSVAR: Remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om cirkularitetskrav för fordonsdesign och om hantering av uttjänta fordon

Avfall Sverige är kommunernas branschorganisation inom avfallshantering. Det är Avfall Sveriges medlemmar som ser till att avfall tas om hand och återvinns i landets alla kommuner. Vi gör det på samhällets uppdrag: miljösäkert, hållbart och långsiktigt. Vår vision är "Det finns inget avfall". Vi verkar för att förebygga att avfall uppstår, att mer återanvänds och att det avfall som uppstår återvinns och tas om hand på bästa sätt. Kommunerna och deras bolag är ambassadör, katalysator och garant för denna omställning.

Avfall Sverige bildades redan 1947 och har omkring 400 medlemmar. Avfall Sveriges medlemmar är kommuner, kommunalförbund, kommunala bolag och kommunala regionbolag inom avfall och återvinning. Deras kunder utgör Sveriges invånare och en stor del av näringslivet. Genom medlemmarna representerar Avfall Sverige Sveriges befolkning. I Avfall Sverige ingår, som associerade medlemmar, cirka 150 tillverkare, konsulter och entreprenörer aktiva inom avfallshantering.

1. Förslagets koppling till Avfall Sveriges generella ståndpunkter

Avfall Sveriges årsmöte har fastställt ett antal ståndpunkter som är vägledande för Avfall Sveriges ställningstaganden och åtgärder för att utveckla avfallshanteringen och kommunernas roller.

Avfall Sverige anser att avfallshanteringen är en väsentlig del av samhällets infrastruktur och att avfallshanteringen ska ge god och behovsanpassad service för medborgare och verksamheter. Avfall Sverige anser att producenterna har ansvar för utformning av alla de produkter som sätts på marknaden och att avfallshierarkin följs.

Avfall Sverige anser att producenterna ska ha det fulla ekonomiska ansvaret för produkter som omfattas av producentansvar. Vidare anser Avfall Sverige att kommunerna ska ansvara för insamlingen av avfall från hushåll som faller under lagreglerade producentansvar och att producenterna ska ansvara för återvinningen av avfall från hushåll som faller under

lagreglerade producentansvar.

Avfall Sverige konstaterar att ett rätt reglerat producentansvar för uttjänta fordon ligger i linje med Avfall Sveriges generella ståndpunkter.

2. Sammanfattning

- Producentansvaret för uttjänta fordon behöver utvidgas till att innefatta fler typer av fordon än vad som innefattas idag och en tydlig avgränsning behöver göras mot sådana fordon som innefattas i begreppet elutrustning inom ramen för producentansvaret för elutrustning.
- Begreppet "bilar" i 15 kap. 3 § miljöbalken behöver ersättas med begreppet "uttjänta fordon".

3. Generella kommentarer

Eftersom bilar är undantagna från definitionen av kommunalt avfall enligt 15 kap. 3 § miljöbalken och inte heller är reglerade som ett kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 § miljöbalken avstår Avfall Sverige från att lämna kommentarer till förslagen som sådana.

Däremot vill Avfall Sverige lyfta fram vissa brister med dagens reglering, som Avfall Sverige anser att det är viktigt att regeringen dels tar höjd för i de fortsatta förhandlingarna i EU om reviderad reglering men också genom justeringar i utformningen av den svenska lagstiftningen.

Det svenska producentansvaret för *elutrustning* undantar transportmedel förutom "elektriska tvåhjuliga fordon som inte är typgodkända" som är max 1kW (9 och 22 §§ 6 punkten förordningen [2022:1276] om producentansvar för elutrustning).

Det svenska producentansvaret för *bilar* omfattar det som definieras som bil, dvs "personbil, buss eller lastbil vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram och som inte är försedd med medar eller band" (förordningen [2007:185] om producentansvar för bilar). Personbil i sin tur kan definieras som ett fordon med körkortskrav på minst B.

Resultatet av ovan nämnda regleringar är att *flertalet fordon saknar producentansvar*. Exempelvis saknar alla typgodkända motorcyklar och mopeder (oavsett bränsle/el) producentansvar och allmänheten har svårt att hitta godkända återvinnare av dem. Även alla eldrivna fordon som inte är typgodkända, har annat hjulantal än två, och/eller har högre eleffekt än 1 kW, saknar producentansvar. Exempel på sådana eldrivna fordon utan producentansvar är lådcyklar, "monowheels", elrullstolar och kraftfulla "fatbike".

Definitionen av kommunalt avfall undantar "bilar" i den svenska avfallslagstiftningen (jfr. 15 kap. 3 § miljöbalken) till skillnad från artikel 3 avfallsdirektivet 2008/98/EG som använder det mer omfattande begreppet "uttjänta fordon". Användningen av begreppet "bilar" istället för begreppet "uttjänta fordon" innebär därmed en underimplementering i den svenska lagstiftningen i förhållande till avfallsdirektivets reglering.

Avfall Sverige anser därför att producentansvaret för uttjänta fordon behöver tydliggöras till att innefatta de fordon som Avfall Sverige har nämnt ovan. Det är inte rimligt att sådana fordon faller under kommunalt ansvar som kommunalt avfall till följd av utebliven reglering inom ramen för producentansvaret. Utöver detta anser Avfall Sverige att begreppet ”bilar” i 15 kap. 3 § miljöbalken ska ersättas med begreppet ”uttjänta fordon”.

För fortsatta kontakter i dessa frågor hänvisar vi till vår rådgivare för farligt avfall Camilla Nilsson, camilla.nilsson@avfallsverige.se eller till vår chefsjurist Sven Lundgren, sven.lundgren@avfallsverige.se, telefon 040-35 66 00.

Med vänlig hälsning,
Avfall Sverige

Tony Clark
Vd